

xique, bilieuse, καὶ ὅτι ἡ δαμαλὶς δὲν πιέζει, δὲν ἐπίσχει τὴν εὐλογίαν, ἀλλὰ τὴν ἀναπληροῖ καὶ ἀπολήγει ἀνεπαισιότηως εἰς τροποποίησιν τῆς αὐτῆς φύσεως· ἀπαρεγκλίτως ἀποφαίνονται καὶ οἱ καθηγηταὶ τῆς Βιέννης Rokitsky, Schroff, Seoda καὶ Hebre ἐν τινι ἐκθέσει των, δι' ἧς λύουσι διαφόρους περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς δαμαλίδος προταθέντας ἐρωτήσεις, ἰδ. Zeitschrift d. K. K. Gesellschaft der aerzte zu Wien. III κ. IV Monatheft 1857 Σ. 280, ὅπου καὶ περὶ χοιρῆράδων καὶ φθίσεως ποιοῦσι λόγον· οὐδεμία δὲ μένει ἀμφιβολία ὅτι ὁ τύφος εἴτε τυφοειδὴς πυρετὸς (N. B. ὑπὸ τὴν ὀνοματολογίαν febris nervosa, putrida, astenica, adinamica, versatilis, stupida κλπ) πρὸ 40 ἐτῶν ἔκαμνε περιττοτέραν θραύσιν, διότι ἡ ἱατρικὴ πρὸ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ στηθοσκοπίου, τοῦ μικροσκοπίου, πολυαριθμῶν φυσιολογικῶν καὶ χημικῶν ἐφευρέσεων, καὶ τῆς λογικωτέρας διαιρέσεως καὶ κατατάξεως τῶν νοσημάτων, ἦτο τόσον πολὺ ὀπίσω, ὥστε ἡ ἱατρικὴ ἐκεῖνη φέρεי ἐπὶ τῆς ῥαχεῶς τῆς ἱστορικῆς τινα ἀξίαν. Ὅπως δὲ περὶ τυφοειδοῦς πυρετοῦ ἀποδεικνύεται τὸ ἀνυπόστατον τῆς γνώμης τῶν ἀντιδαμαλιστῶν, τὸ αὐτὸ ἀπεδείχθη ἐπίσης ἐσφαλμένον ὅ,τι περὶ χοιρῆράδων, ῥαχίτιδος, φθίσεως κλπ. λέγεται· καὶ τοὺς δυσπιστοῦντας παραπέμπω εἰς τὰς ἐπισήμους καὶ εἰλικρινεῖς παρατηρήσεις τῶν ἄνω ἱατροδιδασκάλων.

Ἄν δὲ παρατηρήθῃ, ὅτι μετὰ τὸν δαμαλισμὸν ἐφάνησαν χοιρῆράδες κλπ, τοῦτο τὸ συμβᾶν εἶναι τυχαῖον, εἶναι σύμπτωσις, ἢ τὸ πολὺ ἐπεσπεύθη ἡ παρουσία τοῦ τέως κεκρυμμένου, τοῦ ὑπάρχοντος, τοῦ μετ' ὀλίγον ἀναποδράστως ἐκρηγνυομένου νοσήματος, ἄλλοθι τὴν πηγὴν τοῦ ὀφείλοντος, τοῖς χυμοῖς λ. χ. τῶν γονέων κλπ. ὥστε πᾶσα ἰδέα, ὅτι ἡ ὕλη τῆς δαμαλίδος δηλητηριάζει τὸ αἷμα τοῦ ἐμβολιαζομένου καὶ τὸ μεταβάλλει εἰς ἐκεῖνο τοῦ χοιρῆραδικοῦ, ῥαχίτικοῦ, φθισικοῦ κλπ, εἶναι ψευδестаτή. Μοὶ συνέβη μάλιστα νὰ παρατηρήσω ἐφέτος δύο παιδιά διετῇ, ὧν τὸ ἓν ἔφερον ἐξόγκωσιν τοῦ παρωτίου ἀδέενου μὲν ἐν ἐπ' αὐτοῦ συριγγῶδες ἔλκος, καὶ τὰ δύο χοιρῆραδικῆς δυσκρασίας, τὰ ὅποια ὑποστάντα τὸν δαμαλισμὸν κατ' ἀνάγκην τῆς ἐπιδημικῆς εὐλογίᾳς ἐξήγαγον πολλὰ ἐξανθήματα πέριξ τοῦ δαμαλισθέντος χώρου, φλεγμαίνοντος καὶ τούτου ἐρυσιπελατωδῶς, ἀντιστάντα πολὺ εἰς τὴν θεραπείαν, πλὴν ἐλαττώσαντα τὸν ὄγκον τοῦ παρωτίου ἀδέενου καὶ τὸν χώρον τοῦ συριγγίου, τὰ

ὅποια μετὰ τὴν θεραπείαν τῆς τε φλεγμονῆς καὶ τῶν ἐξελκωθέντων ἐξανθημάτων, δίκην βοθρίων ἐνεργησάντων, ἐπανέλαβον τὴν προτέραν αὐτῶν διάστασιν. Ἡ παρατήρησις αὕτη μοὶ παρέχει τὸ ἐνδόσιμον νὰ πιστεύω ὅτι ἡ δαμαλὶς προκαλοῦσα ἐξελκούμενα ἐξανθήματα οὐ μόνον δὲν βλάπτει, ἀλλὰ καὶ πρὸς ὄφελος παροχρεωτικῶς ὠφελεῖ· ὁ δ' ἐρεθισμὸς, ὃν προκαλεῖ διὰ τῆς πυρετώδους κινήσεώς της, τότε δύναται νὰ θεωρηθῇ πρόξενος τῆς ἐκρήξεως συμπτωμάτων δυσκρασίας, ὅταν αὕτη τυγχάνῃ οὕσα ἐν τῷ ἐκρηγνύεσθαι. Ταῦτα πάντα ὅμως δὲν σημαίνουν ὅτι ἡ δαμαλὶς εἶναι ἡ κυρία αἰτία ὅλων τῶν δυσκρασιῶν καὶ τῶν ταύταις παρεπομένων· οὔτε φρονήσεως ἔργον εἶναι ν' ἀπορρίβῃ ἡ δαμαλὶς διὰ τυχαία καὶ κατὰ σύμπτωσιν συμβαίνοντα ἐν τισιν ὀργανισμοῖς περιστατικά, ἀναπόφευκτα ἄλλως τε εἰς τὴν φύσιν των, ἀπέναντι τηλικαύτης κοινωφελείας, μὲ τὴν ὁποῖαν εὐεργετεῖ σύμπαντας. Πλεῖστα ὅσα ἡδυνάμην καὶ ἐκ τῆς πολυχρονίου πείρας μου ν' ἀπαριθμήσω, ἀπῆχοντα πρὸς τὰς ἐπιπολαίους ἐπὶ κακοχυμίας σχετικῶς πρὸς τὴν βλάβην ἢ ὠφέλειαν τῆς δαμαλίδος ἀξιώσεις τῶν πολέμιων αὐτῆς· ἀλλ' ἀπέναντι τῶν δοκίμων καὶ εἰλικρινῶν πολυχρονίων καὶ πολυπληθῶν παρατηρήσεων τόσον σπουδαίων ἀνδρῶν κατακεραυνωβολησάντων τὰς μὴ ὀρθὰς θεωρίας καὶ τοὺς πλημμελεῖς παραλογισμοὺς ὀλίγων, πᾶσα ἐμὴ ἔκθεσις ἰδίων παρατηρήσεων δύναται δικαίως νὰ θεωρηθῇ ἀτελής, ἀσήμαντος καὶ περιττή.

Ὅτι δ' ὅσα καὶ περὶ δστρακίᾳς ὑπὸ τῶν ἐναντίων λέγονται οὐδεμίαν ἔχουσιν ὑπόστασιν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἀπεδείχθη ὑπὸ τῶν Πατριαρχῶν τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς τοῖς σοφοῖς αὐτῶν ῥήμασι πειθόμεθα, ὅταν ἀναπολήσωμεν εἰς τὴν μνήμην μας, ὅτι οὐδέποτε εἰς τοὺς νεωτέρους χρόνους, μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῷ ἀνθρωπίνῳ ὀργανισμῷ τῆς δαμαλίδος, συνέβησαν δστρακίᾳς ἐπιδημίαι καταστρεπτικαὶ οἷαι αἱ τοῦ 1564 καὶ 1565.

(ἔπεται τὸ τέλος)

Α. ΚΑΡΑΛΙΑΝΟΣ.

ΠΕΡΙ ΑΝΘΕΩΝ

ΩΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΕΜΒΛΗΜΑΤΩΝ.

ΚΑΘΩΣ ἡ σημαία ἐστὶ σύμβολον τῆς ἐθνότητος λαοῦ τινος, τοιοῦτοτρόπως ὑπῆρξαν ἐποχαί, καθ' ἃς τὰ ἄνθη ἐχρησίμευον ὡς ἔμβλημα ἐθνότητος ἢ πολιτικῶν φατριῶν καὶ διακρίσεων, παρὰ τισι χώ-

ρakis. Πάντες γνωρίζομεν ὅτι τὸ ρόδον ὑπῆρξεν ἄλλοτε ἄνθος ἐθνικὸν τῆς Ἀγγλίας, ὅτι τὸ λευκὸν τρίφυλλον ἐξεδήλου τὴν ἱρλανδίαν, ὅτι ὁ σκόλυμος ἐθεωρεῖτο ἐθνικὸν ἄνθος τῆς Σκωτίας, καὶ ὅτι τέλος τὸ κρίνον κατέχει σπουδαῖον μέρος εἰς τὰς σελίδας τῆς Γαλλικῆς ἱστορίας. Ἀλλὰ πόθεν συνέβη, ὥστε τὰ ἄνθη ταῦτα νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἐθνικὰ παρὰ τῶν διαφόρων τούτων λαῶν καὶ νὰ ἐκπροσωπεύσωσι τὴν μίαν ἢ τὴν ἄλλην φατρίαν; Τοῦτο βεβαίως ὀλίγιστοί εἰσιν οἱ γνωρίζοντες, καὶ θέλομεν ἐπομένως ἐκθέσει ἐνταῦθα ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ πρώτου.

Ῥόδον, ἐθνικὸν ἔμβλημα τῆς Ἀγγλίας.

Ἡ ἱστορία τῆς Ἀγγλίας ὑπάρχει ἀναμφιλέκτως λίαν περίεργος διὰ τὰς ποικίλας περιπετείας, τὰς ὁποίας παρίστησιν ἄλλ' ἢ περίοδος ἢ μάλλον ὁλεθρία καὶ τεταραγμένη τῆς ἱστορίας αὐτῆς ἀπὸ τῆς κατακτήσεως τῶν Νορμανδῶν μέχρι τοῦ νῦν, ὑπάρχει, καθ' ἡμᾶς, ὁ χρόνος ὁ παρελθὼν μεταξὺ τῆς ἐπὶ τὸν θρόνον ἀναβάσεως τοῦ Ἐρρίκου Δ' καὶ τοῦ Ἐρρίκου Ζ'. καὶ περιλαμβάνων ὑπὲρ τὰ πεντήκοντα σχεδὸν ἔτη. Οὐδέποτε ἄλλοτε συνέβη νὰ φανῶσιν ἐνταῦτ' ὅσοιτοι μνηστήρες τοῦ θρόνου, καὶ οὐδέποτε τοιοῦτοι ὑπεστήριξαν τοσοῦτον ἐπιμόνως καὶ ἐμμανῶς τὰς ἀξιώσεις των. Μόλις εἰς τῶν μνηστῆρων ἐξηφανίζετο ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ ἕτερος ἐφαίνετο ἐν τῷ μέσῳ δὲ τῶν ταραχῶν τούτων, τὸ ρόδον, σύνηθες ἔμβλημα τῆς ὠραιότητος, τῆς γλυκύτητος, καὶ τοῦ ἔρωτος, κατέστη ἔμβλημα καὶ σημεῖον τῶν μακροτέρων καὶ αἵματηροτέρων πολέμων ἐξ ὧν ποτὲ διεδραματίσθησαν ἐν Ἀγγλίᾳ. Τοῦτο δὲ ὀφείλεται εἰς τὴν ἐπομένῃν αἰτίαν.

Κύριοί τινες καὶ εὐγενεῖς ἔτυχε τῷ 1450 κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας τοῦ Ἐρρίκου ΣΤ'. νὰ συζητῶσιν ἐν Λονδίῳ περὶ τοῦ ζητήματος, ὅπερ τότε ἀπασχόλει τό τε πνεῦμα καὶ τὰς καρδίας, δηλονότι ὅποιον ὀφείλον ν' ἀναγνωρίσωσι νόμιμον κληρονόμον τοῦ ἀγγλικοῦ θρόνου. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην δὲν ὑπῆρχον ἀκόμη τὰ ἔκτοτε συστηθέντα κλοῦβ' ἢ σύλλογοι, ἐπομένως αἱ διάφοροι συζητήσεις, αἵτινες οὐδέποτε ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ κόσμου ἐπαυσαν, οὐδὲ παύσονται μέχρι συντελείας αὐτοῦ, ἐγένοντο εἰς τοὺς κήπους τοῦ Τέμπλου (Temples-Gardens), οἰκοδομήματος, ὅπερ καὶ μέχρι τοῦ νῦν ὑπάρχει γνωστὸν πᾶσι τοῖς τῷ Λονδίῳ ἐπισκεψαμένοις. Εἰς τὰς χλοανθεῖς καὶ μονήρεις ἀναδεδειγμένας τῶν κήπων τούτων, εἶχον

συνέλθει καὶ οἱ προειρημένοι εὐγενεῖς ὅπως διαβουλεύωσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος μὴ τῶν ἡμερῶν, ὅτε μόλις ἀρξαμένης ζωηρᾶς τῆς συζητήσεως, προσῆλθεν αἴφνης ὁ Ριχάρδος Πλανταγενέτος, ὁ μετέπειτα δούξ τῆς Γίόρκης. Ἡ ἔλευσις αὐτοῦ ἠνάγκασε τοὺς τέως θορυβωδῶς διασκεπτομένους, νὰ παύσωσι πᾶσαν ὁμιλίαν καὶ νὰ τηρήσωσι σιγὴν. Ὁ Ριχάρδος ἔσπευσε νὰ ἐρωτήσῃ ὁποῖον ἦτο τὸ ἀντικείμενον τῆς τοσοῦτον ζωηρᾶς ὁμιλίας των, ὅπερ διέκοψαν ἅμα αὐτοῦ ἐλθόντος, καὶ ἠθέλησε νὰ μάθῃ ἂν ὑποστηρίζωσιν αὐτὸν εἰς τὸν θρόνον ἢ τὸν ἀντιζηλόν τοῦ Ἐρρίκου τὸν Λαγκαστρινόν. Ἐπειδὴ δὲ οὐδεὶς ἀπήντησεν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ὑπολαβὼν εἶπεν.

— Ἐπειδὴ ἀρνείσθε νὰ μοὶ ἐκθέσητε τὴν γνώμην σας διὰ λόγων, φανερῶσατέ μοι διὰ σημείου ὁρατοῦ αὐτήν. Πᾶς νόμιμος ὁπαδὸς τοῦ ἡγεμονικοῦ οἴκου τῆς Γίόρκης, ἅς δρέψῃ ἐν ρόδον λευκὸν καθὼς πράττω ἐγώ.

— Τότε, ὑπέλαβεν εὐθαρσῶς ὁ κόμης Σομερσέτ, ὅστις βδελύσσεται τὴν κολακείαν καὶ εἶνε ἑτοιμὸς νὰ ὑποστηρίξῃ τὰ δικαιώματα τοῦ νομίμου ἡμῶν ἡγεμόνος ἐν ἀπουσίᾳ του καὶ κατέναντι τοῦ ἐχθροῦ του, ἅς δρέψῃ μετ' ἐμοῦ ἐν ρόδον ἐρυθροῦν.

— Ἔστω, ἀπεκρίθη ὁ κόμης τοῦ Βάρβικ, ἄνθος μου ἔσται τὴ λευκὸν ρόδον καὶ δρέπων αὐτὸ, ὑπόσχομαι νὰ ἦμαι ὁ διάπυρος ὑπέρμαχος τοῦ οἴκου τῆς Γίόρκης.

— Πολὺ καλὰ, ὑπέλαβεν ὁ κόμης τοῦ Σουφφόλκ, θ' ἀκολουθήσω τὸ παράδειγμα τοῦ κόμητος Σομερσέτ, καὶ θὰ στολισθῶ μὲ ρόδον ἐρυθροῦν. Δρέπων δ' αὐτὸ, ὑπόσχομαι νὰ ἦμαι ὁ διάπυρος ὑπέρμαχος τοῦ οἴκου τῆς Λαγκαστρίας.

— Ἀλλὰ, εἶπεν ὁ Βερνοῦ, πρὶν γυμνώσωμεν τοὺς κήπους τούτους ὅλων τῶν ρόδων των, πρέπει νὰ προσυμφωνήσωμεν ὥστε ἡ μερὶς ἥτις ἀριθμῇσει πλεῖω τῶν ρόδων τούτων, λευκῶν ἢ ἐρυθρῶν νὰ κηρυχθῇ νικητήρια.

Καὶ ἅμ' ἔπος ἅμ' ἔργον, τὰ ἐν τῷ κήπῳ ρόδα μετεμορφώθησαν εἰς ψήφους κάλπης· ἀλλὰ πάλιν τοσοῦτον εἰρηνικὴ δὲν ἐδύνατο νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰ λυσσαλέα πάθη, καὶ ἀπεχωρίσθησαν λοιπὸν οἱ εὐγενεῖς διὰ νὰ πολεμήσωσι, φέροντες ἔμβλημα, οἱ μὲν τὸ λευκὸν, οἱ δὲ τὸ ἐρυθροῦν ρόδον, ἅτινα, ἔκτοτε ἐμελλον νὰ διακρίνωσι τοὺς ὁπαδοὺς τῶν οἴκων τῆς Γίόρκης καὶ τῆς Λαγκαστρίας.

Μετά τινα ἔτη προσπάθειαι ἐπίμονοι κατεβλήθησαν ὅπως συνδιαλλάξωσι τὰ ἀντιζήλα ρόδα. Οἱ ἰσχυρότεροι ἀρχηγοὶ τῶν δύο φατρῶν συνελθόντες,

συνέταξαν ἄρθρα εἰρήνης, τὰ ὁποῖα ὑπεγράψαν ὑπὸ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ὑπουργῶν του, καθὼς καὶ ὑπὸ τοῦ δουκὸς τῆς Γίόρκης καὶ τῶν ὁπκῶν του. Ὅπως δὲ δώσωσι πλείω ἐπιστημότητα εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἀπεφάσισαν νὰ κάμωσι δοξολογίαν ἐν τῇ μητροπόλει τοῦ Ἁγίου Παύλου, καθ' ἣν ἐφάνη ὁ δοῦξ τῆς Γίόρκης προσφέρων τὸν βραχίονα εἰς Μαργαρίταν τὴν Ἀνδεγαυῖνην, σύζυγον Ἐρρίκου τοῦ Δ'. Ἐν τῇ τελετῇ ταύτῃ τὰ δύο ἐχθρικά τέως ῥόδα ἐθεάθησαν, ἐγγὺς ἀλλήλων στίλβοντα, ἀλλ' ἡ προσέγγισις αὕτη ὑπῆρξε βραχυχρόνιος, καὶ νέαι διαμάχαι ἐξεβράχυσαν μετὰ πλείονος ὑπὲρ ποτε σφοδρότητος. Ὁ λαὸς ὅμως τῆς Ἀγγλίας, δὲν ἐδυνήθη ν' ἀναπνεύσῃ εἰμὴ ὅτε Ἐρρίκος ὁ Ζ' τῆς Αἰγκαστρίας διὰ τοῦ συνοικεσίου του μετὰ Ἐλισάβετ τῆς Γίόρκην, θυγατρὸς πρωτοτόκου Ἐδουάρδου τοῦ Δ', σινεταύτισεν εἰς ἓν τοὺς δύο διαμαχομένους οἴκους. Ἐκτοτε ἔν μόνον παρὰ ταῖς Ἀγγλοῖς ῥόδον ἐθνικὸν ὑπάρχει, ὅπερ καὶ στολιζοῖ τοὺς θυρεοὺς τῶν ἐθνισμῶν αὐτῶν, ἔμεινε δὲ παρ' αὐτοῖς καὶ ἡ ἔκφρασις *euryeils* τοῦ ῥόδου.

Λευκὸν τρίφυλλον, ἔμβλημα τῆς Ἰρλανδίας.

Τὸ λευκὸν τρίφυλλον τῆς Ἰρλανδίας ὀφείλει τὴν παραδοχὴν του, ὡς συμβόλου ἐθνικοῦ, εἰς περιστάσεις καὶ ἰδέας πάντῃ διαφόρους ἐκείνων, αἵτινες χαρακτηρίζουσι τὸ ῥόδον τῆς Ἀγγλίας· τὸ ἐπ' αὐτοῦ δ' ἐπιγράμμα ἀναφέρεται οὐχὶ εἰς ἀνθρώπους ἀλληλοσφζομένους, ἀλλ' εἰς τὴν ἀφοσίωτον ἀποστόλου διδάσκοντος οὐρανίας ἀληθείας καὶ εἰς τὴν πίστιν λαοῦ εὐσεβῶς ἀκροωμένου τούτων.

Περὶ τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως τοῦ ἁγίου Πατρικίου, πρώτου ἐπισκόπου καὶ προστάτου τῆς Ἰρλανδίας, πολλὰ ὑφίστανται διαφωναίαι, ἀλλὰ τὸ βεβαιότερον φαίνεται ὅτι ἡ ἀδελφή του ἦν μήτηρ τοῦ ἁγίου Μαρτίνου, ἐπισκόπου Τούρου, τοῦ τοσοῦτον σεβομένου ἐν Γαλλίᾳ. Ἐν ἡλικίᾳ δεκαεξέτων ὁ Πατρικίος, ἡχμαλωτίσθη ὑπὸ πειρατῶν καὶ ἐπωλήθη εἰς Ἰρλανδίαν πρὸς τινα ἀρχηγόν, καλούμενον Μακ-Βριέν, παρὰ τῷ ὁποίῳ διήλθεν ἕξ ὁλόκληρα ἔτη ὑποκείμενος εἰς τὰς κοπιωδεστέρας ἐργασίας. Κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς δουλείας του, ἡσθάνθη ἐν ἑαυτῷ γεννωμένην καὶ μεγαλυνομένην τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ κηρύγματος τοῦ Εὐαγγελίου εἰς τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους, οἵτινες τὸν περιεκύκλουν. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ἕξ ἐτῶν, ὁ Πατρικίος ἀπηλλάχθη τῆς δουλείας, πληρώσας ὡς λύτεα χρυσοῦν τι νόμισμα, ὅπερ εὔρε

σκάπτων τὴν γῆν, καὶ ἐπέστρεψεν ἀκολούθως εἰς Ἀγγλίαν παρὰ τοῖς γονεῦσιν αὐτοῦ, οἵτινες ἀποβαλόντες πλέον πᾶσαν ἐλπίδα ὅπως ἴδωσι τὸν υἱόν των μεθ' ἣν ὑπέστη αἰχμαλωσίαν, ἐδέξαντο μετὰ δακρύων χαρὰς αὐτὸν εἰς τὰς ἀγκάλας των.

Μίτην ὅμως ὁ Πατρικίος ἔζη ἐν μέσῳ τῶν οἰκείων του, πάσης ἀπολαύων εὐδαιμονίας. Ὁ ζῆλος τοῦ κηρύγματος κατέτρυχε τὴν καρδίαν του, καὶ οὐδὲ νύκτα, οὐδὲ ἡμέραν ἐφαίνετο ἔχων ἀνάπausιν. Νύκτα τινα ἄνθρωπός τις τῷ ἐφάνη καθ' ὕπνον, φέρον αὐτῷ ἐπιστολὴν ἐξ Ἰρλανδίας καὶ λέγων « Ἄγιε ἄνθρωπε, σὲ ἰκετεύομεν νὰ διέλθῃς τὴν θάλασσαν καὶ ν' ἀποφασίσῃς ὅπως συζήσης μεθ' ἡμῶν. » Ἡ ὅπτασις αὕτη ἐπὶ τοσοῦτον ἔπεισεν αὐτὸν εἰς τὴν ἀπόφασιν του, ὥστε μὴ λαβὼν ὑπ' ὄψιν οὐδὲ τῶν φίλων του τὰς προτροπάς, οὐδὲ τῶν γονέων του τὰ δάκρυα, ἀπεφάσισε νὰ μεταβῇ εἰς Ἰρλανδίαν· ἀλλ' αἰσθανόμενος ὅτι ἔχει ἀνάγκην σπουδῆς, μετέβη τὸ πρῶτον εἰς Γαλλίαν, ἔνθα ἤρξαντο σπουδάζειν ὑπὸ τὸν θεὸν αὐτοῦ Μαρτίνον, ἐπίσκοπον τοῦ Τούρου. Ἐξηκολούθησε δὲ τὰς σπουδὰς του ὑπὸ τὸν Καμάνδον, ἐπίσκοπον Ὠξέρης, ὅστις ἀφοῦ τὸν ἐχειροτόνησεν ἱερέα, τὸν ὑπέδειξεν ἐπὶ τέλους εἰς τὸν πάπαν, ὡς ἀρμόδιον διὰ τὸ ἐπισκοπικὸν ἀξίωμα τῆς Ἰρλανδίας. Ἀπελθὼν λοιπὸν ἐκ Γαλλίας, μετέβη κατὰ πρῶτον ἐν ἔτει 432 εἰς Βικλόβην τῆς Ἰρλανδίας, ἔνθα ἤρξατο μετὰ ζήλου κηρύσσειν τὸ Εὐαγγέλιον.

Ὁ βίος τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς, ἡ εὐγλωττία του καὶ ἡ καθόλου πολιτεία του πολλοὺς τῷ προσείλκυσαν ἀκροατάς, καὶ οἱ λόγοι του ἤρξαντο ἀποφέροντες ἀγαθοὺς καρπούς. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν διδάσκοντος αὐτοῦ ἐν τῇ κοιλάδι τῆς Τάρας ἐνώπιον πολυπληθοῦς ἀκροατηρίου καὶ ἐξηγούντος τὸ μυστήριον τῆς Ἁγίας Τριάδος, πολλοὶ τῶν ἀκροατῶν του ἠρνοῦντο νὰ παραδεχθῶσιν αὐτὸ, μὴ ἐννοοῦντες πῶς δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐν ἐν τρισὶ καὶ τρία ἐν ἐνί. Ὁ Πατρικίος ἰδὼν κατὰ τύχην ἐπὶ τῆς γῆς βλαστάνον τρίφυλλον τι, ἔκυψε καὶ τὸ ἔκυψε δεικνύων δ' αὐτὸ τοῖς Ἰρλανδοῖς,

— Βλέπετε, εἶπεν, αὐτὸ τὸ εὐτελὲς ἄνθος; ἰδοὺ ἀπαρτίζεται ἐν τῷ συνόλῳ ἐκ τριῶν φύλλων, τὰ ὁποῖα ὅμως εἶναι διηρημένα πρὸς ἄλληλα. Ἀπορεῖτε λοιπὸν ἀκόμη πῶς δύναται νὰ ὑπάρξῃ εἰς Θεὸς ἐκ τριῶν προσώπων, κατὰ τὰς Γραφάς, συνιστάμενος;

Ἡ ζωηρὰ αὕτη ἀφομοίωσις παρήγαγεν ἐπὶ τῶν Ἰρλανδῶν τὴν πηλοῦμενον ἀποτέλεσμα, καὶ ἔκτοτε τὸ τρίφυλλον κατέστη ἐθνικὸν ἔμβλημα τῆς Ἰρ-

λανθίας. Όταν δὲ τελεῖται ἐτησίως τὴν 17 Μαρτίου ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Πατρικίου (ὅστις ἀφ' οὗ ἐκέρχυν ἐπιτυχῶς τὸ Εὐαγγέλιον εἰς Ἱρλανδίαν, ἀπεβίωσε τῇ 17 Μαρτίου 465 ἐν τῇ Μονῇ τῆς Σόλης εἰς τὴν κομητείαν Δόβνης) οὐδεὶς ὑπάρχει ἀληθῆς Ἱρλανδός, ὅστις νὰ μὴ φέρῃ τὸ τρίφυλλον ἐπὶ τοῦ πέλους ἢ εἰς τὴν κομβιοθήκην του.

Σκόλυμος, ἐθνικὸν ἔμβλημα τῆς Σκωτίας.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας Μαλκόλμου τοῦ Α', ἐν ἔτει 1010, οἱ Δανοὶ ἐπιδραμόντες εἰς τὴν ἐν Σκωτίᾳ κομητείαν Ἀβερδῆνος, ἀπέβησαν εἰς Βουχανήσσην, ἀπόφασιν ἔχοντες νὰ κυριεύσωσι δι' ἐρῶδου τὸ φρούριον τοῦ Σλαίν. Τὸ φρούριον τοῦτο κείμενον εἰς τὴν ἀνατολικὴν ἄκρην τῆς Σκωτίας, ὑπῆρχεν ἕνεκα τῆς θέσεως αὐτοῦ λίαν ὠφέλιμον εἰς τοὺς Δανούς, τῶν ὁποίων, ἀλίσκόμενον, ἤθελεν ὑποδοθῇσι πᾶσαι τὰς μετέπειτα ἐπιχειρήσεις. Τοῦτο λοιπὸν κατανοοῦντες αὐτοὶ, κατεβῆλον πᾶσαν πρὸς ἄλωσιν αὐτοῦ προσπάθειαν, καὶ δὴ ἐκλεξάμενοι νύκτα τινὰ σιωπηλὴν καὶ ζοφώδην ἐκίνησαν ἐν ἡσυχίᾳ μεγίστη κατὰ τοῦ φρουρίου, φρονοῦντες ὅτι ἐδύναντο νὰ προκαταλάβωσι οὕτως ἀμερίμνως τοὺς ἐχθροὺς καὶ κυριεύσωσι τὸ Σλαίν. Ἐπλησίασαν λοιπὸν τοιοῦτοτρόπως τὰ ὄχυρά προπύργια τοῦ φρουρίου, ὑπ' οὐδενὸς ἐννοηθέντες, καὶ μὴ ἀκούοντες οὐδένα θόρυβον ἐν αὐτῷ, οὐδὲ βλέποντες φῶς ἐν τοῖς προμαχώσιν του, διέβησαν ἀκροποδιθεὶ τὰς διαφόρους τάφρους, πᾶλλοντες τὴν καρδίαν καὶ ἐπικειμένην θεωροῦντες τὴν ἄλωσιν. Αἰφνὴς κραυγὴ τις δριμύεια ἀκούεται ἀπὸ τῆς τάξεως τῶν Δανῶν, αὕτη δ' ἐξυπνᾷ τοὺς ἐπὶ τῶν προμαχόνων φρουροὺς Σκώτους, οἵτινες πάλιν ἐξήγγειλαν τοῖς ἐν τῷ φρουρίῳ πᾶσι τὴν προσβολήν. Δραμόντες δ' οὗτοι εἰς τὰ ὄπλα καὶ ἀντεπεξεληθόντες κατὰ τῶν ἐπιδραμόντων Δανῶν, τοσοῦτον ἐπιμόνως ἀπέκρουσαν αὐτοὺς, ὥστε τοὺς ἠνάγκασαν νὰ τραπῶσιν εἰς φυγὴν μετὰ μεγίστης ζημίας.

Ἀλλὰ πόθεν προῆλθεν ἡ κραυγὴ ἐκείνη, ἡ ἐξυπνήσασα τοὺς Σκώτους φρουροὺς καὶ ματαίωσασα τῶν Δανῶν τὴν ἀπόπειράν;

Πρῶγμα ἀπλούστατον. Γνωστὸν ὑπάρχει ὅτι ὁ σκόλυμος εἶναι φυτὸν ἀκανθώδες εἰς λοιπὸν τῶν Δανῶν στρατιωτῶν, περιπατῶν νύκτωρ, περιεπλέχθη τοὺς πόδας εἰς δεινδρύλλιον σκολύμου· αἱ δὲ ἀκανθαὶ αὐτοῦ εἰσδύσασαι εἰς τὸν πόδα του, τοσοῦτον πόνον τῷ ἐπροξένησαν, ὥστε τὸν ἠνάγκασαν νὰ ἐκφέρῃ τὴν δριμύειαν ἐκείνην τοῦ ἄλγους κραυγῇ, καὶ τοιοῦτοτρόπως ὁ σκόλυμος ἔσωσε

τὸ φρούριον Σλαίν, ὅπως ἄλλοτε αἱ χῆνες τὸ Καπιτώλιον τῆς Ῥώμης.

Οἱ Σκῶτοι εὐγνωμονοῦντες πρὸς τὸ ἄνθος αὐτὸ, τὸ παρέλαβον ὡς ἐθνικὸν τῶν καὶ συνεστήσαντο ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ τάγμα ἱπποτικόν, ὃ λόγιον ἦτο *Nemo me impunè lacescit*

Κρίνον, ἔμβλημα τῆς Γαλλίας.

Ὡς γνωστὸν, Κλόβις ὁ ἰδρυτὴς τῆς Γαλλικῆς μοναρχίας ἀνέβη ἐπὶ τὸν θρόνον τῷ 481, καὶ δύο ἔτη μετέπειτα, ἠνώθη μετὰ τῆς Κλοτίλδης, ἀνεψίας Γονδεβώδου τοῦ βασιλέως τῆς Βουργωνίας. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, εὐρέα χωρία, ἀποτελοῦντα ὅν μικρὰς ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας, ἀπῆρτιζον βασιλεῖαι ὅλα, ὑπὸ διαφόρων ἡγεμόνων βασιλευόμενα. Ἡ Κλοτίλδη, χριστιανὴ περίσπουδος, ἐπεθύμει σφόδρα ἵνα καὶ ὁ σύζυγός της ἐναγκαλισθῇ τὸν χριστιανισμόν, ἀλλὰ πᾶσαι αὐτῆς αἱ προσπάθειαι ἐνανάγησαν ἐπὶ τινὰ χρόνον μέχρις οὗ τὸν πείσῃ. Ἡ ἀγαθότης της ἐπὶ τέλους, ἡ γλυκύτης της, ἡ εἰς τὸν Κλόβιν ὑπακοή της ἔσχυσαν νὰ φωτίσωσι τὸν μονάρχην ἐκεῖνον. Ὅταν μάλιστα κατὰ τὴν μάχην τοῦ Τολβιάκ βλέπων τὴν ἥτταν τοῦ ὑπεσχηθῇ ἐνόρκως ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης νὰ ὁμολογήσῃ τὸν χριστιανισμόν, ἀν' ὅθως τῆς Κλοτίλδης τὸν ἔσωζεν, ἡ δέησις του εἰσηκούσθη, καὶ τότε ἔλαβε τὸ βάπτισμα ἐν τῷ ναῷ τῆς Ρέιμης, γενόμενος χριστιανός.

Παράδοσίς τις ἀρχαία ἱστορεῖ ὅτι ὅταν μετὰ τὴν τελετὴν τοῦ βαπτίσματος ὁ Κλόβις ἐπέστρεφεν εἰς τὰ ἴδια, ἀγγελός τις τῷ ἐφάνη, παρουσιάζων αὐτῷ κρίνον, ὡς σημεῖον προστασίας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐπιθεωριώσεως τῶν ἐπὶ τοῦ θρόνου δικαιοματίων του. Ἐκτοτε ἡ Γαλλία ἐπεκλήθη *Κράτος τῶν κρίνων* (*empire des lis*) καὶ τὸ οἰκόσημον τοῦ Κλόβιδος καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ συνέκειτο ἐκ κυανέου πεδίου, ἔχοντος ἐπ' αὐτοῦ ἐσπαρμένα χρυσὰ κρίνα. Καὶ μέχρι μὲν Καρόλου τοῦ Ε' ὁ ἀριθμὸς τῶν κρίνων τούτων ἦτον ἰσόριθτος, ἀλλ' ὁ μονάρχης οὗτος τὰ ὥρισεν εἰς τρία. Ἐξ αὐτῶν δ' ὁ Λουδοβίκος Ζ' ἐκόσμησε τὸ ἐπιθεωρητικὸν αὐτοῦ, τὰ φύλλα καὶ τὰ νομίσματα, ὁ δὲ ἄγιος Λουδοβίκος συνήνωσε μετὰ τῶν κρίνων καὶ μαργαρίτην χαρίζομενος εἰς τὴν δυνάμειον σύζυγόν του. Κατεσκεύασε μάλιστα καὶ δακτύλιόν τινα ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐγλύψε διὰ μίλτου στέφανον ἐκ κρίνων καὶ μαργαρίτων καὶ κύκλῳ τὰς λέξεις « *En cest anel est encloz tolt ce qu'aymons* » (ἐν τῷ δακτυλίῳ τούτῳ ἐγκλείεται πᾶν τὸ προσ-

φιλές ἡμῖν, ἡ Γαλλία δηλονότι καὶ ἡ σύζυγός του Μαργαρίτα.)

Ὁ αὐτὸς Λουδοβίκος ἔλαβε τὸ κρίνον ὡς σύμβολόν του ὅταν ἐξεστράτευσεν ἐπὶ τῶν σταυροφοριῶν κατὰ τῶν βαρβάρων· ἡ δὲ Αὐρηλιανὴ παρθένος ἐν τῇ ἱερᾷ τῆς σημαίας παρίστα τὸν ὑπὸ ὑποβαστάζοντα τὴν γήινην σφαῖραν ὑπὸ κρίνων ἐστεμμένην. Κάρολος δὲ ὁ Ζ΄ διὰ τὰς διακωνίσας τὴν μνήμην τῆς ποιμενίδος τοῦ Δομρεμῆ ἐπέτρεψεν εἰς τὴν οἰκογένειάν της νὰ προσλάβῃ τὸ ὄνομα *Τοῦ κρίνου*.

E. Σ.

Η ΕΙΡΗΝΗ ΚΑΙ ΜΩΑΜΕΘ Ο Β'.

ΜΩΑΜΕΘ ὁ Β΄ διὰ τῶν πολεμικῶν κατορθωμάτων του ἐπεσκίασε τὰς πράξεις ὅλων τῶν πρὸ αὐτοῦ Σουλτάνων, καὶ τὸ φρόνημα αὐτοῦ εἰς τοσοῦτον ἐμεγαλύνθη μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, ὥστε παρ' ὀλίγον ἐπίστευσεν ὅτι ἦτο παρὰ τοῦ προφῆτου προωρισμένος διὰ νὰ κατακτήσῃ ὁλόκληρον τὴν οἰκουμένην. Καὶ διέπραξε μὲν τῶντι ἔργα μεγάλα, ἀλλ' ἡμαύρωσαν αὐτὰ αἰέποτε τὰ ἔτι μεγαλειότερα ἐλαττώματά του, διότι ἦτο ἀνὴρ βίαιος, ἀχαλίνωτος εἰς τὰ πάθη του, αἱμοβόρος, ἐπιτορκος, οὐδὲν ἔρδον οὐδ' ὅσιον ἔχων καὶ τὰ πάντα εἰς τὴν ἄμετρον αὐτοῦ φιλοδοξίαν θυσιάζων.

Ἀλλ' ὅμως ὁ ἄγριος οὗτος ἡγεμὼν, ὁ τοῖς πᾶσιν ἀπρόσιτος καὶ σκληρὸς ἐδεσμεύθη ὑπὸ τῶν θελγήτρων μιᾶς γυναικὸς, τῆς ὡραίας ἑλληνίδος Εἰρήνης. Ἡ ταλαίπωρος αὕτη νέα ἀναγκασθεῖσα νὰ ὑποκύβῃ εἰς τοῦ τυράννου τὴν θέλησιν, ἀπεφάσισε νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὸν ἔρωτα τοῦ σουλτάνου πρὸς ὄφελος τῶν ὁμογενῶν της, καὶ νὰ πράξῃ ὡς ἐφικτὸν τὰς ἐκ τῆς δουλείας πικρίας των.

Τὸ κάλλος τῶντι τῆς Εἰρήνης ἦν ἀπαράμιλλον, καὶ οἱ ἱστορικοὶ τὴν ἐπονομάζουσι δευτέραν Ἑλένην· εἶχε δὲ ὅχι μόνον σωματικὰ ἀλλὰ καὶ ψυχικὰ θελγήτρα πολλὰ καὶ μεγάλα, ὥστε ὁ ἀτίθασσος, ὁ ἀνηλεὲς ἐκεῖνος σουλτάνος, τὸν ὁποῖον δὲν ἔκαμπτον ὁλοκλήρου ἔθνους ἱκεσίαι, ἔκαμπε τώρα αὐτὸς τὸ γόνυ πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Εἰρήνης ἐπικαλούμενος τὸ μειδιάμά της. Πολύτιμα δῶρα, ποικίλας διασκεδάσεις τὰ πάντα ἐχορήγει διὰ νὰ γίνῃ αὕτη ἀρεστὸς καὶ προθύμως ἐξεπλήρου ὅλας αὐτῆς τὰς ἀπαιτήσεις.

Ὅσakis νέαι κατακτήσεις καὶ νέαι διαρπαγαὶ τὸν ἠνάγκαζον ν' ἀποχωρισθῇ τῆς πεφιλημένης

του συζύγου, δὲν ἔβλεπε τὴν ὥραν τῆς ἐπιστροφῆς, δὲν ἔβλεπε τὴν στιγμὴν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν πλησίον τῆς Εἰρήνης, μεθ' ἧς ἐνδιέτριβε τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας. Ἐν τούτοις τὰ ἄγρια στίφη τῶν πολεμιστῶν του, οἱ Γιενίτσαροι, βλέποντες ὅτι μία γυνή, μία γκισούρισα μάλιστα, ἀπερρόφησεν ὁλόκληρον τὴν προσοχὴν τοῦ σουλτάνου, ἤρχισαν νὰ παραπονῶνται ὅτι δῆθεν ἀπεστέρησεν αὐτοὺς τῶν προσδοκωμένων νικημάτων, καὶ μετ' ὀλίγον τὰ παράπονα ἐμεγαλύνθησαν ὥστε ὅχι πλέον κρυφίως ἀλλὰ παρρησιαῶς εἶπον, ὅτι ὁ ἔρωτομανὴς σουλτάνος ἀπώλεσε τὸν ζήλον καὶ τὴν προθυμίαν, τὰ ὅποια εἶχεν ἄλλοτε πρὸς τοὺς πολέμους, ὅτι τὰς σπουδαιότερας ὑποθέσεις τοῦ Κράτους ἐγκατέλειπεν εἰς χεῖρας τῶν ἀξιωματικῶν του, ἐπειδὴ ἀφοσιωθεὶς εἰς τὸν ἔρωτα δὲν εἶχε πλέον καιρὸν νὰ φροντίσῃ καὶ περὶ ἄλλου τινός· ὅτι χαυνὸς καὶ μαλθακὸς γενόμενος, διέτρεχε τὸν βίον ἐν ἀτίμῳ νωθρότητι καὶ ὅτι ἡ ἡγασμένη του δούλη τὸν παρώτρυνεν εἰς ἀπέχθειαν κατὰ τῶν πιστοτέρων ὑπηρετῶν του καὶ ἐπεδαψίλευε τὰς εὐεργεσίας τοῦ Σουλτάνου εἰς τοὺς δουλωθέντας λαούς.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι ἔλεγον, εἰς δὲ τοῦ Μωάμεθ τὴν καρδίαν, τὴν ἐμπλεων φιλοδοξίας καὶ ἐγωισμοῦ, εἰσεχώρησαν μὲν τρυφερά αἰσθήματα ἔρωτος, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς δυσκολίας, καὶ πολλάκις εὕρισκοντο εἰς διαμάχην κατ' ἀλλήλων. Διότι ὅτε μὲν χάριν τοῦ ἔρωτος παρημέλει τὴν δόξαν, ὅτε δὲ, μεριμνῶν ὑπὲρ τῆς ὑπολήψεώς του, ἀπεφάσιζε νὰ μεταβάλλῃ τὸν τρόπον τοῦ ζῆν· ἀλλ' ἐνῷ ἐλησμονεῖ ὅλας τὰς προγενεστέρας του ἀποφάσεις καὶ ὑπερίσχυεν ἡ φιλοδοξία του, ἰδοὺ ἡ ἐμφάνισις τῆς Εἰρήνης ἀνέτρεπε τὰ σχέδια του ἐκ θεμελίων. Ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν διακειμένους καταστάσει μανθάνει αἰφνης παρ' ἐνὸς τῶν ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, Μουσταφᾶ-πασᾶ καλουμένου, ὅτι σπουδαία συνωμοσία ἐν τῷ κρυπτῷ πρὸ πολλοῦ τεκταινομένη, ἤγγιζε νὰ ἀνάψῃ φοβεράν στάσιν μεταξὺ τοῦ στρατοῦ.

Ταῦτα ἀκούσας ὁ Σουλτάνος καὶ συναισθανθεὶς μὲν τὴν ὀρθότητα τῶν παραπόνων τῶν στασιαστῶν, αἰσχνυθεὶς δὲ διότι τὸν κατηγοροῦσαν ὡς νωθρὸν καὶ φιλήδονον, ἀπεφάσισε νὰ ἐπιφέρῃ δραστηρίαν θεραπείαν, καὶ εὖρε τῶντι πάραυτα φάρμακον, ἀνταξίον τῆς αἰμοχαροῦς ψυχῆς του.

Διέταξε τὸν Μουσταφᾶ καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους ἀξιωματικούς τῶν γιενιτσαρῶν νὰ ὀδηγήσωσι τὴν ἐπαύριον ἕκαστος τοὺς στρατιώτας του πρὸ τῆς